

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ" สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในด้านวัตถุประสงค์ ของวิชา เนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอนและการ วัดและประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 หนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 1 ชุด แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ตามเกี่ยวกับสถานการณ์และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบตรวจคำตอบและเติมคำในช่องว่าง

ตอนที่ 2 ตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพ ประเทศไทย ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านวัตถุประสงค์ของวิชา เนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอนและการวัดและประเมินผล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของตัวอย่างประชากรเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดให้ตอบโดยเสรี ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทราจ ในแง่ความครอบคลุม ของเนื้อหาและนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จากนั้นนำแบบ สอบถามที่ปรับปรุงแล้วนั้นไปทดลองใช้ กับครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย จำนวน 5 คน นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 20 คน ในวิทยาลัยเทคนิค สมุทรสาคร วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีและวิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จริงของการวิจัยนี้และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วจึงนำไปใช้กับ ตัวอย่างประชากรจริง ซึ่งเป็นครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย จำนวน 48 คน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 จำนวน 480 คน ได้รับแบบสอบถาม คืนจากครู 48 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จากนักเรียน 480 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เช่นกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ โดยการใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS

(Statistical Packages for the Social Sciences)

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา ภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอ ในรูปตารางและความเรียงตามลำดับความถี่ของค่าตอบ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพ ประเทศไทย ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ นำเสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นหญิงมีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ส่วนใหญ่ศึกษาวิชาเอกสังคมศึกษารองลงมาคือ วิชาเอกภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทางการสอน 1-5 ปี มีชั่วโมงการสอนมากกว่า 16 คาบต่อสัปดาห์ สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยมากกว่า 16 คาบต่อสัปดาห์และมีประสบการณ์ในการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย 1-5 ปี ครูผู้สอนส่วนใหญ่นอกจากจะสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยแล้วยังต้องทำการสอนวิชาอื่นๆด้วย และส่วนใหญ่ครูผู้สอนเคยเรียนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยมาแล้วในระดับอุดมศึกษา แต่ครูผู้สอนที่เป็นตัวอย่างประชากรทุกคนไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยหรืออบรมเพิ่มความรู้ทางภูมิศาสตร์ และครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยส่วนใหญ่ต้องปฏิบัติหน้าที่ทางบริหารและธุรการด้วย นอกเหนือจากงานด้านการสอน

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 15-17 ปี ศึกษาในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมมากที่สุดและศึกษาในสาขาวิชาเกษตรกรรมน้อยที่สุด นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเรียนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย เพราะเห็นว่าเป็นวิชาที่ให้ความรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับประเทศไทย

2. ความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในด้านต่างๆสรุปได้ดังนี้

ด้านวัตถุประสงค์ของวิชา

ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านวัตถุประสงค์ของวิชา โดยส่วนรวมสอดคล้องกันคือมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากกับวัตถุประสงค์ของวิชาที่ระบุไว้และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ครูมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นเพียงข้อเดียวคือข้อที่ว่า วัตถุประสงค์ของวิชาสามารถนำไปปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน ซึ่งครูมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อย

สำหรับนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของวิชาที่ระบุไว้เป็นรายข้อ

ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดทุกข้อ

ค่านี้อาหาวิชา

ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านี้อาหาวิชา โดยส่วนรวมสอดคล้องกันคือ มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากกับนี้อาหาวิชาที่ระบุไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือ คุยในระดับเห็นด้วยมากเกือบทุกข้อ และทั้งครูและนักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อย ในข้อที่ว่า นี้อาหาวิชาเป็นเรื่องที่ทันสมัย น่าสนใจ แต่ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในข้อต่อไปนี้คือ ครูมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อยกับนี้อาหาเรื่อง การอ่านและแปลความหมายแผนที่ทางกายภาพ การสำรวจภูมิประเทศอย่างง่ายและการเขียนแผนที่สังเขป แต่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อยกับข้อที่ว่า นี้อาหาวิชาเหมาะที่จะใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น

ค่านการจกกิจกรรมการเรียนการสอน

ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านการจกกิจกรรมการเรียนการสอน โดยส่วนรวมในระดับเห็นด้วยมากกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่ระบุไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ครูมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อต่อไปนี้คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมวางแผนการเรียน ครูเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ในบางบทเรียน ครูให้นักเรียนจัดนิทรรศการประกอบการเรียน นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในบางเนื้อหาของวิชา ครูฉายสไลด์ ฟิล์มสกริปในการเรียนการสอน ครูจัดฉายภาพยนตร์ เทปโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับบทเรียนและครูให้นักเรียนติดตามรายการทางโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับบทเรียนและนำมาอภิปรายในห้องเรียน ซึ่งครูมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อย และข้อที่ว่า ครูให้นักเรียนไปศึกษานอกสถานที่นั้น ครูมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านการจกกิจกรรมการเรียนการสอน โดยส่วนรวมในระดับเห็นด้วยน้อยกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่ระบุไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากในข้อต่อไปนี้ คือ ครูบอกวัตถุประสงค์ของวิชาตั้งแต่เริ่มต้น นักเรียนทราบโครงการเรียน

ของวิชาได้อย่างชัดเจน ครูจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึง วุฒิภาวะของนักเรียน
 ครูสอนโดยวิธีการบรรยาย ครูอธิบายความเนื้อหาในแบบเรียน ครูอธิบายและให้
 นักเรียนจับบันทึกตาม ครูให้นักเรียนทำรายงาน ค้นคว้าและครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด
 และแผนที่โครงร่าง และเรื่องที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อยกับการจัด
 กิจกรรมการเรียนการสอนตามที่ระบุไว้ ในข้อต่อไปนี้เป็น ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมี
 ส่วนร่วมวางแผนการเรียน การเรียนการสอนดำเนินไปตามแผนหรือโครงการที่วางไว้
 ครูอธิบายประกอบการใช้อุปกรณ์การสอน มีการนำเอาเหตุการณ์ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับ
 วิชามาอภิปรายในห้องเรียน ครูให้นักเรียนจัดนิทรรศการประกอบการเรียน นักเรียน
 ได้ฝึกปฏิบัติจริงในบางเนื้อหาของบทเรียน ครูเปิดโอกาสให้อภิปรายแสดงความคิดเห็น
 ในระหว่างการเรียนการสอนและครูให้นักเรียนติดตามรายการทางโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาที่
 เกี่ยวข้องกับบทเรียนและนำมาอภิปรายในห้องเรียน ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็น
 ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไปนี้
 คือ ครูเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ในบางบทเรียน ครูฉายสไลด์ ที่ผสมสกริปในการ
 เรียนการสอน ครูจัดฉายภาพยนตร์ เทปโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับบทเรียน และ
 ครูให้นักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

ก้านการใช้สื่อการสอน

ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยและนักเรียน มีความคิดเห็น
 เกี่ยวกับก้านการใช้สื่อการสอนโดยส่วนรวมสอดคล้องกัน คือมีความคิดเห็นในระดับ
 เห็นด้วยน้อยกับการใช้สื่อการสอนเช่นที่ระบุไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่าครู
 เห็นด้วยน้อยกับการใช้สื่อการสอนเกือบทุกข้อยกเว้นข้อต่อไปนี้คือ ครูแนะนำหนังสือ เอกสาร
 และแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม ครูใช้แผนที่ประกอบการสอน ครูใช้รูปภาพ ภาพยนตร์ประกอบ
 การสอน ครูใช้หนังสือพิมพ์และวารสารประกอบการสอน ซึ่งครูมีความคิดเห็นในระดับ
 เห็นด้วยมาก แต่ครูมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุดกับการใช้สื่อการสอนในเรื่อง
 ครูใช้เทปโทรทัศน์ประกอบการสอน

ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับก้านการใช้สื่อการสอน เป็นรายข้อ
 ในระดับเห็นด้วยน้อยเกือบทุกข้อ นอกจากข้อต่อไปนี้คือ ห้องสมุดในวิทยาลัยมีหนังสือ
 เอกสารประกอบการเรียนและค้นคว้าวิชา ๕๐๓อย่างเพียงพอ ครูใช้แผนที่ประกอบ

การสอน ซึ่งนักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก และนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกับครูผู้สอนคือเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุดกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่ระบุไว้ว่า ครูใช้เทปโทรทัศน์ประกอบการสอน

ด้านการวัดและประเมินผล

ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านการวัดและประเมินผล โดยส่วนรวมในระดับเห็นด้วยมากกับการวัดและประเมินผลทั้งที่ระบุไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน คือมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากกับการวัดและประเมินผลที่ระบุไว้เกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ว่า ครูทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนการเรียนการสอน ครูวัดและประเมินผลทุกชั่วโมงที่มีการเรียนการสอน ครูวัดและประเมินผลภาคเรียนละครั้ง ครูวัดและประเมินผลโดยการสอบกลางภาคและปลายภาคเท่านั้น และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ซึ่งครูและนักเรียนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือ อยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย และที่ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ครูมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อยแต่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ในข้อที่ว่า ลักษณะของข้อทดสอบเป็นแบบอัตนัยเท่านั้น

3. เกี่ยวกับข้อเสนอแนะของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สรุปเรียงตามลำดับความถี่ได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะของครู

ด้านเนื้อหาวิชา ควรจัดให้ทันสมัย นำเอกสารตำราฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องมาเรียน ควรปรับปรุงเนื้อหาในแบบเรียนให้ถูกต้อง มีภาพ แผนที่ประกอบให้มากขึ้น ควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับสภาวะเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว ประชากร สิ่งแวดล้อม การเกษตร และควรเพิ่มเนื้อหารายละเอียดเกี่ยวกับการอ่านและแปลความหมายแผนที่

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารควรคำนึงถึงความสำคัญของวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยให้ทัดเทียมกับสาขาวิชาชีพ ผู้บริหารควรจัดคู่มือครูให้แก่ผู้สอน ควรมีการอบรมเพิ่มความรู้ทางภูมิศาสตร์และเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ผู้บริหารควรให้ความสนใจสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การเชิญวิทยากร การศึกษานอกสถานที่ ในการจัดทำตารางการสอน ไม่ควรจัดให้มีชั่วโมงการเรียนอยู่หลังชั่วโมงการปฏิบัติงานหรือชั่วโมงทลานามัย ควรให้

นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและควรใช้วิธีการสอนโดยให้นักเรียน
ได้ฝึกปฏิบัติจริง

ด้านการใช้สื่อการสอน วิทยาลัยควรวางงบประมาณจัดซื้อและจัดทำอุปกรณ์
การสอนอย่างเพียงพอ วิทยาลัยควรถูกหาสื่อการสอนประเภทโสตทัศนูปกรณ์ให้เพียงพอ
ควรมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตและใช้อุปกรณ์การสอน กรมอาชีวศึกษาควรมีหน่วยผลิต
อุปกรณ์การสอนไว้บริการและให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอน ครูผู้สอนควรวางแผนการใช้อุปกรณ์
หรือสื่อการสอนล่วงหน้า ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและจัดหาสื่อการสอน ควร
ให้ห้องสมุดสำรวจความต้องการการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนล่วงหน้าและจัดซื้อให้ครบ
ตามต้องการ

ด้านการวัดและประเมินผล ครูควรวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ
กรมอาชีวศึกษาควรถูกหาข้อสอบมาตรฐานวิชานี้เพื่อให้ครูใช้เป็นแนวทางในการออก
ข้อสอบ ครูควรวัดและประเมินผลจากหลายๆวิธีมิใช่จากข้อสอบเพียงอย่างเดียว และ
ข้อสอบควรเป็นทั้งปรนัยและอัตนัย

ข้อเสนอแนะของนักเรียน

ด้านเนื้อหาวิชา ควรตัดเนื้อหาที่ซ้ำกับระดับมัธยมศึกษาตอนต้นออก
ควรวางหนังสือเรียนที่ออกใหม่ ควรสอนเฉพาะเนื้อหาที่นักเรียนวิชาชีพนำไปใช้จริง ๆ
ควรเพิ่มรายละเอียดในเนื้อหาวิชาเรื่องการอ่านและแปลความหมายแผนที่ ครูควร
สรุปเนื้อหาในแบบเรียนให้นักเรียน และให้นักเรียนไปค้นคว้า เนื้อหาที่สนใจนอกแบบ
เรียนมาเรียน

ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูควรใช้วิธีสอนที่ใหม่ ๆ หลายวิธี
ครูควรอธิบายเนื้อหาให้ชัดเจน คัดเนื้อหารายละเอียดที่เป็นความจำออกไปบ้าง ครู
ควรนำความรู้ใหม่ ๆ หรือประสบการณ์ของครูมาอธิบายให้นักเรียนฟัง ครูต้องเข้าใจ
นักเรียน เป็นกันเอง เอาใจใส่นักเรียน อารมณ์ดี สอนสนุกและมีความรู้ทันสมัย ครู
ควรให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในเวลาเรียน การสอนครูไม่ควรเน้นเนื้อหามากนัก
ควรวางอุปกรณ์การสอนมาก ๆ ครูมีวิทยากรมาบรรยาย ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน เช่น จัดนิทรรศการ ศึกษาสถานศึกษา ฯลฯ ควรให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง
และเรียนนอกห้องเรียนบ้าง

ด้านการใช้สื่อการสอน ครูควรใช้อุปกรณ์การสอนให้มาก ควรมีเทปโทรทัศน์ สไลด์ फिल्मสตริป ฉายให้นักเรียนชมบ่อยๆ ควรใช้สื่อการสอนใหม่ที่น่าสนใจ ควรให้นักเรียนช่วยจัดทำหรือจัดหาสื่อการสอนและครูควรใช้ของจริงมาแสดงให้นักเรียนดูด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ในระคับประกาศนียบัตรวิชาชีพ" ผู้วิจัยได้แยกอภิปราย ตามหัวข้อต่อไปนี้

ด้านวัตถุประสงค์ของวิชา

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ด้านวัตถุประสงค์ของวิชา โดยส่วนรวมสอดคล้องกันคือ ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นในระคับเห็นด้วยมากกับวัตถุประสงค์ของวิชาที่ระบุไว้ แสดงว่าทั้งครูและนักเรียนเห็นว่า วัตถุประสงค์ของวิชามีความเหมาะสมมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กายูจนา เวชยนต์ (2526: 102) ที่พบว่า ครูสังคศึกษาและนักเรียนมีความคิดเห็น ว่าวัตถุประสงค์ของวิชาสังคศึกษา มีความเหมาะสมมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ก็พบว่าครูเห็นด้วยมากกับวัตถุประสงค์ของวิชาที่ระบุไว้เกือบทุกข้อ แสดงว่าวัตถุประสงค์ของวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 นั้น ส่วนใหญ่ครูมีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมมาก แต่มีข้อน่าสังเกตคือ ครูเห็นด้วยน้อยเพียงข้อเดียว กับวัตถุประสงค์ของวิชา ข้อที่ว่า สามารถนำไปปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน ที่เป็นเช่นนี้แสดงว่า ครูอาจจะขาดความเข้าใจในเรื่องการประยุกต์วัตถุประสงค์ของวิชา เพื่อจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิลาร์ชัย จำญูโรจน์ (2526:118) ที่พบว่าครูสังคศึกษายังขาดความเข้าใจในเรื่องวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนยังไม่ได้รับการส่งเสริมหรือพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนให้สนอง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าอบรม สัมมนาหรือประชุมทาง วิชาการก็ตาม ซึ่งเรื่องนี้จากงานวิจัยนี้พบว่า ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย

ที่เป็นตัวอย่างประชากรทุกคน ไม่เคยเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้เกี่ยวกับการเรียน การสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยเลย และจากผลงานวิจัยของฤดี ภูมิภูถาวร (2527:86-90) ก็พบว่าครูสังคัมศึกษาของการ การเสริมสมรรถภาพทางการสอนใน ระดับมัธยม ในเรื่องของการรู้ความเข้าใจเรื่องการทำหลักสูตรไปใช้ จึงเป็นไปได้ที่งาน วิจัยนี้พบว่าครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการ นำวัตถุประสงค์ของวิชาในหลักสูตร ไปเป็นแนวทางในการสอนให้นักเรียนสามารถ ประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ด้านเนื้อหาวิชา

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านเนื้อหาวิชา โดยส่วนรวมสอดคล้องกันคือครูและนักเรียนมีความ คิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากกับเนื้อหาวิชาที่ระบุไว้ แสดงว่าทั้งครูและนักเรียนเห็นว่า เนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรนั้นมีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พูนสิน จันทวงศ์ (2523:94) ที่พบว่า ครูผู้สอนวิชามนุษย์และสิ่งแวดล้อมและนักเรียน มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากกับเนื้อหาวิชาเช่นที่ระบุไว้ และเมื่อพิจารณาถึง ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนเป็นรายข้อ ก็พบว่า ครูเห็นด้วยมากเกือบทุกข้อ แสดงว่าเนื้อหาวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยที่กำหนดไว้ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีความเหมาะสมมากในความคิดเห็นของครูผู้สอนซึ่ง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพิศรา ทองประเสริฐ (2525:57) ที่พบว่าอาจารย์และ นักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษามีความเห็นว่าเป็นเนื้อหาวิชาต่างๆในหมวดวิชา สังคัมศึกษาส่วนใหญ่มีประโยชน์มาก โดยเฉพาะผลการวิจัยนี้พบว่าครูเห็นด้วยมากเป็น อันดับแรกคือ เนื้อหาวิชาเรื่องการศึกษาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของแต่ละภาคในเรื่อง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อมเหล่านั้น แสดงว่าครูเห็นคุณค่าของการให้นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับสภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหาว่ามีประโยชน์มากสำหรับการเรียนในหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดและหลักการของนักภูมิศาสตร์หลาย ท่าน เช่น สวาท เสนาณรงค์ (2517: 12) ที่เสนอหลักการสอนวิชาภูมิศาสตร์ว่าควร สอนธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียนก่อนแล้วค่อยขยายออกไปไกลตัวผู้เรียน ซึ่ง อรพินธ์ เอี่ยมศิริ (2521:55) โค้ชชี้ให้เห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์นั้นสามารถส่งเสริม

ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมในลักษณะของระบบที่มีความซับซ้อนและมีความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับกิจกรรมของมนุษย์ ดังนั้นการที่ครูเห็นค้ำยมากกับการเรียนเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ จึงแสดงว่าครูผู้สอนมีความเข้าใจในคุณค่าของวิชาที่ตนรับผิดชอบเป็นอย่างดี จึงจะเห็นได้ว่าครูเห็นค้ำยมากกับเนื้อหาวิชาเรื่องการแบ่งภาคภูมิศาสตร์ของประเทศไทยและความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม ตามลำดับ

นอกจากนี้ผลการวิจัยนี้ยังพบว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในระดับเห็นค้ำยน้อย คือเรื่องเนื้อหาเป็นเรื่องที่ทันสมัย น่าสนใจ แสดงว่าครูและนักเรียนเห็นว่าถึงแม้เนื้อหาวิชาส่วนใหญ่ของหลักสูตรจะมีความเหมาะสมมาก แต่เนื้อหาวิชานั้นยังมีความไม่ทันสมัย น่าสนใจน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เครือวัลย์ โคนุทแดง (2517 : 84) พูนสิน จันทวงศ์ (2523 : 95) และ อาหมัด จอร์จัต ซาอาเคห์ (1981 : 3407-A) ที่พบว่าเนื้อหาวิชาภูมิศาสตร์ยังล้าหลัง ไม่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ อย่างไรก็ตามเรื่องนี้ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ โดยการนำเอาเหตุการณ์ปัจจุบันที่เกิดขึ้น เช่น สภาพสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวนักเรียนมาสอนสอดแทรกเพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

สำหรับข้อค้นพบจากงานวิจัยที่น่าสนใจ ควรแก่การพิจารณาเป็นพิเศษอีกประเด็นหนึ่งคือ ครูมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับนักเรียนในเรื่อง เนื้อหาวิชาเรื่องการอ่านและแปลความหมายแผนที่ทางกายภาพ กับเรื่องการสำรวจภูมิประเทศอย่างง่ายและการเขียนแผนที่สังเขป ซึ่งครูเห็นค้ำยมากกับเนื้อหาวิชาเหล่านั้น แต่นักเรียนเห็นค้ำยน้อยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในค้ำยตัวผู้สอนเองเป็นผู้ที่มีความถนัดในเนื้อหาที่สอนแบบบรรยายหรือถนัดในการสอนแบบถ่ายทอดความรู้มากกว่าการฝึกทักษะให้แก่นักเรียน จึงทำให้ครูเห็นค้ำยน้อยในเนื้อหา เรื่องการอ่านและแปลความหมายแผนที่ทางกายภาพและการสำรวจภูมิประเทศอย่างง่ายและการเขียนแผนที่สังเขป การสอนเนื้อหาเกี่ยวกับแผนที่ซึ่งต้องมีการฝึกทักษะนั้น ครูจะต้องมีความสามารถในเรื่องเหล่านี้ค้ำย แต่การที่ครูเห็นค้ำยน้อย อาจแสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนขาดทักษะในเรื่องแผนที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา ประเสริฐสม (2527 : 88) ที่พบว่าครูสังคมศึกษามีปัญหามากในค้ำยทักษะการตีความแผนที่ การใช้แผนที่ การให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในการฝึกทักษะแผนที่ แต่สำหรับนักเรียนที่เห็นค้ำยมากกับเนื้อหาวิชาดังกล่าวนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชา เรื่องการอ่านและแปลความหมายแผนที่ทางกายภาพ

และการสำรวจภูมิประเทศอย่างง่ายและการเขียนแผนที่สังเขปนั้น นักเรียนเห็นว่ามี ความ สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาสาขาวิชาชีพ เช่น วิชาการสำรวจ และวิชาที่เป็นกิจกรรมบังคับ ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ คือ วิชาลูกเสือวิสามัญ เป็นต้น

คำถามการจักกิจกรรมการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย คำถามการจักกิจกรรมการ เรียนการสอน โดยส่วนรวมในระดับเห็นด้วยมากกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่ระบุไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูเห็นด้วยมากเป็นอันดับแรกกับการจักกิจกรรมการ เรียนการสอน ข้อที่ว่า ครูเปิดโอกาสให้อภิปรายแสดงความคิดเห็นในระหว่างการเรียน การสอน แสดงว่าครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในระหว่างการเรียนการสอน มาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จำรัส น้อยแสงศรี (2519 : 168) ที่พบว่า วิธีการสอนที่ครูใช้น้อยที่สุดได้แก่ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ ผลการวิจัยนี้ยังพบว่า วิธีการสอนที่ครูมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากในอันดับถัดไป คือ ครูสอนด้วยวิธีบรรยาย แสดงว่าครูเห็นว่าผู้สอนส่วนใหญ่ยังนิยมใช้วิธีการสอนแบบ บรรยาย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปาวิชาติ วรรณประภา (2517:47) ทศนิยม เรื่องธรรม (2519:71) ประยูร คาศรี (2522:101) ปรางค์สุวรรณ อติตโต (2523:113) สุัทธา ทองประเสริฐ (2525:88) และ อิทมัต จอร์คัต ฆาอาเต็น (1981:3407 - A) ที่พบว่าครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ให้ท่องจำมากกว่าการแก้ปัญหา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ วิธีการสอนแบบบรรยายเป็น วิธีการที่ครูใช้สอนจนเกิดความชำนาญ หรืออาจเป็นเพราะครูไม่มีทักษะในการสอนแบบ อื่นๆนอกจากการบรรยาย ทั้งนี้จากผลการวิจัยนี้พบว่า ครูผู้สอนถึงร้อยละ 100 ไม่เคย ใ้รับการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยเลย และถ้าครูจะใช้วิธีการสอนแบบอื่นๆครูจะต้องใช้เวลาในการเตรียมการสอนมากซึ่งทำได้ ยากเพราะจากผลการวิจัยนี้พบว่าครูมีชั่วโมงการสอนมากและยังมีหน้าที่อื่นๆ เช่น งาน ชุกรการ ที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานด้านการสอนด้วย จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ ครูต้องสอนด้วยวิธีการบรรยายมากกว่าวิธีการสอนแบบอื่นๆ ในเรื่องนี้ผู้วิจัยมีความเห็น ว่า การสอนแบบบรรยายก็นับได้ว่าเป็นวิธีการสอนที่วิธีหนึ่ง สำหรับการเรียนการสอนวิชา

ภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าครูผู้สอนสามารถบรรยายแล้ว บรรลุจุดประสงค์ของการเรียนการสอนหรือไม่ ถ้าบรรลุจุดประสงค์ก็ถือว่า การสอนแบบบรรยายนั้นมีประสิทธิภาพ แต่สำหรับวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยซึ่งเป็นวิชาที่ต้องฝึกทักษะด้วย การใช้วิธีการสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียวก็อาจทำให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังเช่นที่ สุภาพ วาศเขียน (2520:70) กล่าวไว้ โดยสรุปว่า การสอนแบบบรรยายเป็นการสอนที่ใช้ฝึกทักษะไม่ได้ การบรรยายไม่อาจใช้ฝึกหัดได้คือในด้านกริเริ่มเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า การนำเอาความจริง หลักและทฤษฎีไปใช้เปลี่ยนทัศนคติ การแก้ปัญหาและการใช้เหตุผล ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ครูจึงควรใช้วิธีการสอนหลายๆวิธี ทั้งนี้ครูต้องเป็นผู้รู้จักเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา วุฒิภาวะ และความสามารถของนักเรียนด้วย

นอกจากนี้การวิจัยยังพบว่า ครูเห็นด้วยมากกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบให้นักเรียนทำรายงาน ค้นคว้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ เรืองธรรม (2519 : 75) ที่พบว่าครูส่งมอบศึกษาส่วนใหญ่ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนทำรายงานและค้นคว้า ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ายินดีที่ครูเห็นคุณค่าของการฝึกให้นักเรียนรู้จักการค้นคว้า หากความรู้ด้วยตนเองและรู้จักการทำงานร่วมกัน แต่มีข้อควรระวังคือ ถ้าครูไม่เอาใจใส่ติดตามผลงานของนักเรียนอย่างทั่วถึง อาจทำให้การทำรายงานค้นคว่านั้นไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร เพราะถ้าหากครูให้ทำรายงานเรื่องเดียวกัน นักเรียนอาจไปลอกกันแล้วนำมาส่ง หรือถ้าเป็นรายงานกลุ่มก็อาจไม่ได้ร่วมกันทำงานทุกคน และอีกประการหนึ่งคือ ถ้าครูไม่ได้แนะวิธีการค้นคว้าและบอกแหล่งค้นคว้าแล้ว นักเรียนอาจไม่สนใจต่อการค้นคว่านั้น อาจไปลอกจากหนังสือเรียนมาส่ง ซึ่งผิดเป้าหมายของการให้ทำรายงาน ค้นคว้า ดังนั้นครูจึงต้องคอยติดตามเอาใจใส่และเป็นพี่ปรึกษาต่อการทำรายงาน ค้นคว้าอย่างใกล้ชิด

สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยโดยส่วนรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่ระบุไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า ข้อที่นักเรียนเห็นด้วยน้อยเป็นอันดับแรกคือ ครูเปิดโอกาสให้อภิปรายแสดงความคิดเห็นในระหว่างการเรียนการสอน มีการนำเอาเหตุการณ์ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับวิชามาอภิปรายในห้องเรียน

ครูอธิบายประกอบการใช้อุปกรณ์ ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่แตกต่างจากความคิดเห็นของครู คือ นักเรียนเห็นด้วยน้อยกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบต่างๆเหล่านั้น แต่ครูเห็นด้วยมากกับกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าว แสดงว่าครูอาจคิดว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหล่านั้นเป็นกรเหมาะสมแล้วสำหรับนักเรียน แต่นักเรียนยังเห็นว่าไม่เพียงพอซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำรัส น้อยแสงศรี (2519: 130) ที่พบว่านักเรียนมีความต้องการให้ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาใช้เทคนิคการสอนใหม่ๆอยู่เสมอ

จากข้อค้นพบของงานวิจัยนี้มีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือเห็นด้วยมากที่สุดกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูนำนักเรียนศึกษานอกสถานที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาวิชาติ วรรณประกา (2517 : 77) สุกสวาท ยกसान (2519 : 75) สุพิศรา ทองประเสริฐ (2525:63) ที่พบว่ากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาและวิชาภูมิศาสตร์ที่ครูใช้น้อยที่สุด คือ การนำนักเรียนศึกษานอกสถานที่ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินการเพื่อนำนักเรียนศึกษานอกสถานที่นั้น เป็นเรื่องที่ยุ่งยาก ต้องใช้งบประมาณมาก ใช้เวลามากในการจัดแต่ละครั้ง ตลอดจนต้องคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยสูง จึงอาจเป็นเหตุให้ครูไม่ค่อยจัดกิจกรรมนี้และนักเรียนเลยไม่เห็นความสำคัญของการศึกษานอกสถานที่

ก้านการใช้สื่อการสอน

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ก้านการใช้สื่อการสอนโดยส่วนรวมสอดคล้องกันคือ ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นในระคับเห็นด้วยน้อยกับการใช้สื่อการสอนที่ระบุไว้ แสดงว่าครูส่วนใหญ่ยังใช้สื่อการสอนชนิดต่างๆเช่นที่ระบุไว้น้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิศรา ทองประเสริฐ (2525 : 93) ที่พบว่าครูสังคมศึกษาและนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเห็นว่ามีการใช้อุปกรณ์การสอนในวิชาสังคมศึกษาน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนส่วนใหญ่มีขาดอุปกรณ์การสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขาวภา สิงห์พันธ์ (2513 : 86) คำวิ เกิดเกตุ (2515 : 88) เกรือวัลย์ โกมุตแดง (2517 :80-84) สุกสวาท ยกसान (2518 : 65) สาโรจน์ นิลคำ (2519 : 61)และประยูร คาศรี (2522 : 110) ที่พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ขาดแคลนอุปกรณ์การสอนวิชาภูมิศาสตร์

และมีไม่เพียงพอแก่การให้บริการ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อพบว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ เห็นด้วยมากกว่า ครูใช้แผนที่ประกอบการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรากร ผดุงชีวิต (2519 : 107) ประยูร ศาสรี (2522 : 110) ที่พบว่าครูสังคมศึกษาและครูภูมิศาสตร์ใช้แผนที่เป็นอุปกรณ์การสอนมากที่สุดนี้อาจเป็นเพราะแผนที่เป็นสื่อการสอนที่สามารถหาได้ง่าย ทั้งจัดทำขึ้นเองหรือหาซื้อได้ในราคาไม่แพง วิธีการใช้สะดวกและง่ายต่อการเก็บรักษา จึงอาจเป็นเหตุให้ครูเห็นด้วยมากกับการใช้แผนที่ประกอบการสอนมากกว่าอุปกรณ์การสอนอื่นๆ

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องการใช้สื่อการสอนกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย คือ ครูมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากแต่ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อย ในข้อที่ว่า ครูแนะนำหนังสือ เอกสารและแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม ครูใช้รูปภาพ ภาพนิ่ง ประกอบการสอน ครูใช้หนังสือพิมพ์และวารสารประกอบการสอน แสดงว่าในความคิดเห็นของครูเห็นว่าการใช้สื่อการสอนเหล่านั้นมีคุณค่าสำหรับการเรียนการสอนและเพียงพอสำหรับนักเรียน แต่ นักเรียนกลับมีความคิดเห็นที่ตรงกันข้ามกับครูผู้สอน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูเคยชินกับการสอนด้วยการบรรยายหรือการฉายทอดเนื้อตามากกว่า การค้นคว้าจากหนังสือ จึงเห็นว่าการใช้สื่อการสอนดังกล่าวเหมาะกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย แต่ นักเรียนนั้นอาจเบื่อหน่ายจากวิธีการสอนดังกล่าว และเห็นว่าควรใช้เทคนิคการสอนใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรุง ภูมิ (2513 : 188) คำวิ เกิดเกตุ (2515 : 88) จำรัส น้อยแสงศรี (2519 : 168) ชงชัย รัชชอน (2523 : 69) ที่พบว่านักเรียนมีความต้องการให้ครูสังคมศึกษาใช้เทคนิคการสอนแบบใหม่ๆ และใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย ผู้วิจัยเห็นว่าในการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยนั้น สื่อการสอนเป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง เพราะจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ เกิดภาพพจน์ที่ถูกต้องและเกิดทักษะในด้านต่างๆ ได้เร็วขึ้น ดังเช่นที่ จำรัส น้อยแสงศรี (2521 : 25) ได้กล่าวไว้โดยสรุปว่า ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ไม่ควรเข้าห้องสอน โดยปราศจากอุปกรณ์การสอน เช่นแผนที่ ลูกโลก ของจริง ของตัวอย่าง เช่น ดิน หิน แร่ เป็นต้น ถ้าไม่มีอุปกรณ์การสอนดังกล่าวอาจใช้รูปภาพหรือการวาดบนกระดานคำให้นักเรียนดูและทำความเข้าใจ อย่างไรก็ตามก็ผู้วิจัยเห็นว่า ครูผู้สอนควรที่จะแสวงหาสื่อการสอนประเภทต่างๆ สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ให้เหมาะสมกับบุคลิกภาวะของผู้เรียนด้วย สื่อการสอนที่ครูควรนำมาใช้ในการสอนวิชา
ภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ที่เป็นสื่อการสอนที่หาได้ง่าย ราคาไม่แพง ที่ครูสามารถ
จัดหาได้เอง เช่น หนังสือพิมพ์หรือวารสารต่างๆซึ่งเป็นสื่อการสอนที่ให้ข้อมูลต่างๆที่
ทันสมัยอยู่เสมอ

ค่านการวัดและประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยและนักเรียน
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพ
ประเทศไทย ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยส่วนรวมสอดคล้องกันคือ ครูและนักเรียน
มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากกับการวัดและประเมินผลที่ระบุไว้ และเมื่อพิจารณา
ในรายละเอียดพบว่า ครูเห็นด้วยมากกับการวัดและประเมินผลที่ระบุไว้เกือบทุกข้อ
ที่เป็น เช่นนั้นอาจเป็นเพราะในทางปฏิบัติ ครูมักใช้วิธีการวัดผลหลายวิธีรวมกัน เช่นการ
ตรวจผลงานที่มอบหมาย การสังเกตการเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การให้
ทำข้อทดสอบ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยูร คาศรี (2522 : 103)
ที่พบว่าครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลายๆวิธีและสอดคล้อง
กับข้อคิดของ ชุมพร ยงกิตติกุลและประคอง กรรณสุท (2522 : 32) ที่เสนอไว้ว่า
วิธีการวัดและประเมินผลที่ดีนั้น ครูผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคหลายๆอย่างเพื่อให้ครอบคลุม
การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทุกด้านตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เพราะว่า
ไม่มีเทคนิคใดที่สามารถวัดความเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าของผู้เรียนได้ครบทุกด้าน
เทคนิคแต่ละอย่างมีข้อจำกัดอยู่ในตัว ดังนั้นครูจึงควรเลือกใช้เทคนิคหลายๆอย่างตาม
ความเหมาะสม

จากผลการวิจัยนี้พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจควรแก่การพิจารณา คือ ครูผู้สอน
วิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยและนักเรียนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในระดับ
เห็นด้วยน้อย กับข้อต่อไปนี้ คือ ครูวัดและประเมินผลทุกชั่วโมงที่มีการเรียนการสอน
นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล และครูทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนการเรียน
การสอน แสดงว่าทั้งครูและนักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิธีการวัดและประเมินผล
ดังกล่าวและมีการปฏิบัติดังกล่าวน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิศรา ทองประเสริฐ
(2525 : 71) ที่พบว่า ครูสังคมนศึกษาปฏิบัติกันน้อยในการวัดและประเมินผลเรื่อง การ
ทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนการเรียนและการวัดและประเมินผลทุกชั่วโมงที่มีการเรียนการสอน

สอน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติเช่นนั้น เป็นการเพิ่มภาระการทำงานให้แก่ครูผู้สอนมากขึ้น ครูมีชั่วโมงการสอนและหน้าที่อื่นๆนอกเหนือจากการสอนมากอยู่แล้วจึงอาจไม่มีเวลาที่จะปฏิบัติเช่นนั้น นอกจากนี้ครูและนักเรียนยังมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในระดับเห็นด้วยมาก ในข้อที่ว่า ลักษณะของข้อทดสอบเป็นแบบปรนัยเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัศตรา ทองประเสริฐ (2525 : 63) ที่พบว่า การวัดและประเมินผลวิชาสังคมศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ครูส่วนใหญ่ใช้ข้อทดสอบเป็นแบบปรนัย ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า อาจเป็นเพราะการใช้ข้อทดสอบแบบปรนัยนั้น สะดวกและง่ายต่อการตรวจให้คะแนน ครูจึงนิยมใช้มาก ส่วนนักเรียนก็มักจะชอบทำข้อทดสอบแบบปรนัยเพราะสะดวกกว่าการทำข้อทดสอบแบบอัตนัย

ข้อเสนอแนะต่อกรมอาชีวศึกษา

1. ควรจัดอบรมครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ของกรมอาชีวศึกษาโดยเฉพาะ ในด้านวัตถุประสงค์ของวิชา เนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอนและการวัดและประเมินผล
2. ควรจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนในรายวิชาหมวดสังคมศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
3. ควรจัดเผยแพร่แนวความคิด เทคนิคการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ตลอดจนแนวทางการสอนในรูปแบบของเอกสารทางวิชาการให้แก่ครูผู้สอนในสังกัดกรมอาชีวศึกษาอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารวิทยาลัย ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา

1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญแก่วิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย ให้ทัดเทียมกับรายวิชาในสาขาวิชาชีพ และจัดครูเข้าสอนตามความรู้ ความสามารถและประสบการณ์
2. ควรจัดประชุม สัมมนา อบรมเพื่อเสริมสมรรถภาพทางการสอนให้แก่ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยและครูสังคมศึกษาภายในวิทยาลัยหรือกลุ่มสถานศึกษาเกี่ยวกับตามความเหมาะสมและควรเปิดโอกาสให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาการอย่างทั่วถึง

3. ผู้บริหารควรสนับสนุนในเรื่อง การจัดงบประมาณสำหรับกิจกรรมการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพ เช่น การเชิญวิทยากร การพานักเรียนศึกษานอกสถานที่ การซื้อ วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน เป็นต้น

4. ควรจัดให้มีห้องดังคมศึกษาโดยเฉพาะ

5. ควรมีหน่วยผลิตและบริการสื่อการสอน ตลอดจนมีเจ้าหน้าที่ให้บริการ สื่อการสอนอย่างเพียงพอ

6. ควรจัดหาหลักสูตรและคู่มือครู ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน วิชาภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยให้แก่ผู้สอนอย่างครบถ้วน

ข้อเสนอแนะต่อครูผู้สอน

1. ควรศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างแท้จริง เพื่อเป็นแนวทางในการจัด การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและมีประสิทธิภาพ

2. ควรเป็นผู้รอบรู้ กว้างขวาง ทันต่อเหตุการณ์ต่างๆ มีความรู้ในเนื้อหา ที่ถูกต้อง แม่นยำและสามารถนำความรู้มาสัมพันธ์กับการเรียนในสาขาวิชาอื่นๆ ได้

3. ควรหาโอกาสเข้าร่วมประชุม สัมมนา ระหว่างครูผู้สอนวิชาเดียวกัน ในวิทยาลัยเดียวกันหรือกลุ่มสถานศึกษาเดียวกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในเนื้อหาวิชา ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ควรทดลองใช้เทคนิคการสอนหลายๆวิธีและเลือกใช้ให้เหมาะสมกับ นักเรียนโดยเน้นการฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด วิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล ตลอดจนทำ การสอนให้สนุก น่าสนใจ

5. ควรนำเหตุการณ์ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องมาสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาให้เหมาะสม กับระดับความสามารถของนักเรียน

6. ควรร่วมมือกับบรรณารักษ์และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดหาสื่อการสอน ต่างๆอย่างเพียงพอและควรหาโอกาสสร้างหรือแสวงหาสื่อการสอนด้วยตนเองจาก แหล่งความรู้ในชุมชนและควรมีการวางแผนการใช้สื่อการสอนในระยะยาว

7. ควรกำหนดวัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผลให้ชัดเจนและทดลอง ใช้เทคนิคการวัดและประเมินผลหลายๆวิธีให้สอดคล้องกับจิตวิทยาการศึกษาและปรัชญา การศึกษาและให้นำผลที่ประเมินได้มาใช้เป็นแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพ ประเทศไทย ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในค้ำานอื่นๆด้วย เช่นค้ำานฉวมฤทธิผล ในการเรียน การทดลองสอนด้วยเทคนิควิธีต่างๆ การใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนเพื่อ การเรียนการสอนตลอดจนศึกษาทัศนคติของครูและนักเรียนเกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์ กายภาพประเทศไทย เป็นต้น
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของครูสังคมศึกษาใน วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในค้ำานต่างๆที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการเรียนการสอน